

سفره افطار آبادانی‌ها با سمبوسه و نوعی شیرینی به نام لگیمات و فرنی‌های مخصوص رنگین می‌شود. مردم بیشتر غذاهایی را که با خرما پخته می‌شود برای وعده سحری آماده می‌کنند. کپه عربی هم یکی از پرطرفدارترین غذاهای ماه مبارک رمضان است. روز عید فطر مردم بعد از نماز در گروه‌های ۲۰ نفره به خانواده‌هایی که از ماه رمضان سال قبل تا امسال عضوی از خانواده را از دست داده‌اند سرکشی می‌کنند و بعد از تبریک عید، لباس عزا را از تن آنها درمی‌آورند

صدای دعاخوانی ریش سفیدان بیجاری هنگام سحر زیباترین نغمه‌ای است که مردم این دیار هر سال به شوق شنیدنش منتظر رسیدن ماه مبارک رمضان می‌مانند. محمد پژوهشگر فرهنگی کردستان با اشاره به اینکه آیین دعاخوانی ریش سفیدها قبل از سحر و میهمانی افطار یکی از رسوم زیبای منطقه کردستان است، می‌گوید: «رسم است هر شب یکی از همسایه‌ها افطار می‌دهد و اهل محله میهمان او می‌شوند. این رسم شباهت زیادی به عید دیدنی دارد و اگر کسانی با هم کدورت داشته باشند با پادرمیانی ریش سفیدها در شب‌های ماه رمضان آشتی می‌کنند. شب بیست و هفتم ماه مبارک مردم این دیار طبق آیین دیرینه نان محلی «کولیره» می‌پزند و بین همسایه‌ها و اهالی محل تقسیم می‌کنند. پخت نان‌های محلی «برساق»، «نان تاوه‌ای» و «کولیره ناهسکه» هنوز هم، برکت سفره افطار و سحر مردم مناطق کردنشین است. دعاخوانی ریش سفیدها هنگام سحر و پختن نان برساق از آیین‌ها و آداب و رسوم ماه رمضان منطقه بیجار است. در آیین دعاخوانی، ریش سفیدان پیش از سحر از خواب بیدار شده و با رفتن به پشت بام یا صدای صدای بلند دعاخوانده و با این کار مردم روستا را برای سحری بیدار می‌کنند.»

پانزدهم و میلاد امام حسن (ع) است. مراسم گریغیان یکی از جشن‌های بزرگ شیعیان استان خوزستان است که به ثبت ملی هم رسیده. این آیین سنتی بین عرب‌های خوزستان، هرمزگان، عراق، بحرین، کویت و شرق عربستان و امارات متحده عربی هم رایج است. در شب میلاد امام حسن (ع) کودکان و نوجوانان سرود می‌خوانند و به در خانه‌های مردم می‌روند و به اهالی خانه شادباش می‌گویند و برای آنها طول عمر و رزق و روزی طلب می‌کنند. صاحبخانه هم به استقبال بچه‌ها می‌آید و به آنها هدیه می‌دهد. دو سال گذشته با وجود کرونا بچه‌ها بازم با همه وجود این مراسم را برگزار کردند. سفره افطار آبادانی‌ها با سمبوسه و نوعی شیرینی به نام لگیمات و فرنی‌های مخصوص رنگین می‌شود. مردم بیشتر غذاهایی را که با خرما پخته می‌شود برای وعده سحری آماده می‌کنند. کپه عربی هم یکی از پرطرفدارترین غذاهای ماه مبارک رمضان است. روز عید فطر مردم بعد از نماز در گروه‌های ۲۰ نفره به خانواده‌هایی که از ماه رمضان سال قبل تا امسال عضوی از خانواده را از دست داده‌اند سرکشی می‌کنند و بعد از تبریک عید، لباس عزا را از تن آنها درمی‌آورند.»

به مسجد می‌آورد. سفره‌ای پهن می‌شود و همه اهالی محل از غذاهایی که آورده‌اند، می‌خورند. زمان افطار همه مسجد هستند. بعد از افطار و نماز مغرب و عشا، نماز تواریح به جماعت خوانده می‌شود. معمولاً هر شب ۲۰ رکعت از این نماز خوانده می‌شود. قرائت قرآن گاهی تا نیمه‌های شب هم ادامه پیدا می‌کند. ماه مبارک رمضان و عید سعید فطر منزلت خاصی در این منطقه دارد. روز عید همه به صلی می‌روند و نماز می‌خوانند. بهترین لباس را به تن می‌کنند و همه به دیدن بزرگ طایفه می‌روند. از آنجا هم با بزرگ طایفه و بقیه اعضای طایفه به دیدن ریش سفیدان می‌روند. بعضی از خانواده‌ها هم قربانی کرده و گوشتش را بین مردم پخش می‌کنند.»

ماه رمضان بین مردم خراسان شمالی و استان گلستان هم جایگاه ویژه و رنگ خاص خودش را دارد. علی اصغر ایزدی با اشاره به اینکه مردم این منطقه از چند روز قبل از شروع ماه مبارک رمضان به استقبال می‌روند، می‌گوید: «مردم این مناطق در ماه رمضان نذرشان را با دادن افطاری به دیگران ادا می‌کنند. هلیوم و شله مشهدی غذای مخصوص افطار است و کنار آن هم شله زرد می‌خورند. هنوز هم در برخی از روستاهای بجنورد به رسم قدیم قبل از اذان صبح دوطبل نواخته می‌شود. در سال‌های قدیم طبل زن‌ها با ریتم‌های خاصی بر طبل می‌کوبیدند. مضمون آهنگ طبل اول این بود که «قره خاتون تو یلو پیشر» یعنی خانم خانه بلند شو غذا درست کن! آهنگ طبل دوم می‌گفت: «قره خاتون قازانه دیشر» یعنی خانم خانه دیگ غذا را پایین بیاور. این نغمه برای بیدار شدن افراد خانواده بود. صبح، گلپانگ اذان از پشت بام هر خانه‌ای به گوش می‌رسد و هنوز هم در برخی از مناطق به سبک سیاق قدیم قبل از اذان صبح و لحظه افطار چاووش خوانی می‌کنند. بین کرمانج‌ها رسم است بزرگان خانواده به کودکانی که به سن شرعی روزه‌داری می‌رسند هنگام افطار هدیه و چشم روشنی می‌دهند.»

رسم زیبای «گریغیان» میراث معنوی خوزستان است که هنوز هم با شور و شوق توسط کودکان و نوجوانان آبادانی در میانه ماه مبارک رمضان اجرا می‌شود. عدنان جواهری یکی از اهالی آبادان با اشاره به اینکه ماه رمضان در خوزستان زیبایی و معنویت خاصی دارد، می‌گوید: «از شب اول ماه رمضان همه مردم به حسینیه‌ها و مساجد می‌روند و مراسم افطار و قرائت قرآن برپا می‌شود. زیباترین رسم مردم آبادان در ماه رمضان مربوط به شب

اولیل اسلام برمی‌گردد، سنتی که از علاقه مردم این استان به ستاره‌شناسی خیر می‌دهد. ریش سفیدان محله قبل از سحر به بالاترین نقطه منطقه می‌روند و با نواختن دهلی خاص، اهالی را بیدار می‌کنند و با آواز بلند اشعار و ابیاتی می‌خوانند. در رمضان خوانی جوانان محل به خانه اهالی می‌روند و نذر و انعام می‌گیرند تا به نیازمندان بدهند. در این مراسم اشعاری از خواجه عبدالله انصاری، باباطاهر و شاعران محلی خوانده می‌شود. ماه مبارک رمضان برای مردم این استان از جایگاه بالایی برخوردار است. شاید خانواده‌ای در طول سال غذای مناسبی نتواند تهیه کند اما برای ماه رمضان بهترین غذا را پخت می‌کنند و در سفره می‌گذارند. در غذای ماه رمضان حتماً از گوشت استفاده می‌کنند. تباهک یکی از محبوب‌ترین خوراک‌های بلوچ‌ها در ماه رمضان است که ریشه تاریخی دارد. زنان بلوچ از نیمه‌های شعبان مشغول

ایران رنگ به رنگ رمضان در گوشه و کنار ایران از برساق کردستان تا بت ماش سیستان و بلوچستان به طبخ و خشک کردن آن می‌شوند. این خوراک لذیذ مخلوطی از برنج و گوشت خشک شده است. تباهک قرن‌ها پیش خوراک مخصوص حاکمان و افراد مرفه سیستان و بلوچستان بوده است. بت ماش غذای دیگری است که در رمضان طرفداران زیادی دارد. این خوراک از برنج، روغن، ماش و افزودنی‌های معطر تهیه می‌شود که با ترشی انبه یا لیمو می‌خورند. خوردن بت ماش در سحری، از گرسنگی در طول روز کم می‌کند. از شیرینی‌های محلی ماه رمضان چانگال است که از خرما، خمیر نیمه پخته، روغن محلی حیوانی و افزودنی‌های معطر درست می‌شود. نان تیموش هم نان خوشمزه و سبکی است که در این ماه طرفداران زیادی دارد. رسم سیستان و بلوچستان در زمان افطار هم در نوع خودش جالب است. سرایانی می‌گوید: «زمان افطار هر کسی ره غذایی دارد همراه خودش

رمضان در هر گوشه‌ای از ایران رنگ و بوی خاصی دارد. از شمال تا جنوب و از غرب تا شرق سفره احسان و افطار پهن است. هم سفره شدن و گرفتن دست نیازمندان رسم دیرپای مهربانی است که این روزها پررنگ‌تر از همیشه است. می‌گویند یک سال برای رسیدن این روزها لحظه شماری می‌کنند تا سفره افطار را با غذاها و شیرینی‌های محلی رنگین کنند. آیین‌های ماه رمضان در برخی از شهرها آنقدر زیباست که مردم با همه وجود پذیرای ماه مبارک می‌شوند. حیدر سرایانی از رسوم رمضان خوانی در شمال استان سیستان و بلوچستان و سحرخوانی در جنوب استان می‌گوید. فرهنگی که هنوز در برخی از روستاهای این استان اجرا می‌شود و مردم با صدای طبل و نغمه‌های سحرخوانی برای سحری بیدار می‌شوند: «تاریخ سحرخوانی و رمضان خوانی به

آیین‌ها و خوراکی‌های رنگ به رنگ رمضان در گوشه و کنار ایران از برساق کردستان تا بت ماش سیستان و بلوچستان

یوسف حیدری گزارش نویسنده

ایران به ستاره‌شناسی خیر می‌دهد. ریش سفیدان محله قبل از سحر به بالاترین نقطه منطقه می‌روند و با نواختن دهلی خاص، اهالی را بیدار می‌کنند و با آواز بلند اشعار و ابیاتی می‌خوانند. در رمضان خوانی جوانان محل به خانه اهالی می‌روند و نذر و انعام می‌گیرند تا به نیازمندان بدهند. در این مراسم اشعاری از خواجه عبدالله انصاری، باباطاهر و شاعران محلی خوانده می‌شود. ماه مبارک رمضان برای مردم این استان از جایگاه بالایی برخوردار است. شاید خانواده‌ای در طول سال غذای مناسبی نتواند تهیه کند اما برای ماه رمضان بهترین غذا را پخت می‌کنند و در سفره می‌گذارند. در غذای ماه رمضان حتماً از گوشت استفاده می‌کنند. تباهک یکی از محبوب‌ترین خوراک‌های بلوچ‌ها در ماه رمضان است که ریشه تاریخی دارد. زنان بلوچ از نیمه‌های شعبان مشغول

رمضان در هر گوشه‌ای از ایران رنگ و بوی خاصی دارد. از شمال تا جنوب و از غرب تا شرق سفره احسان و افطار پهن است. هم سفره شدن و گرفتن دست نیازمندان رسم دیرپای مهربانی است که این روزها پررنگ‌تر از همیشه است. می‌گویند یک سال برای رسیدن این روزها لحظه شماری می‌کنند تا سفره افطار را با غذاها و شیرینی‌های محلی رنگین کنند. آیین‌های ماه رمضان در برخی از شهرها آنقدر زیباست که مردم با همه وجود پذیرای ماه مبارک می‌شوند. حیدر سرایانی از رسوم رمضان خوانی در شمال استان سیستان و بلوچستان و سحرخوانی در جنوب استان می‌گوید. فرهنگی که هنوز در برخی از روستاهای این استان اجرا می‌شود و مردم با صدای طبل و نغمه‌های سحرخوانی برای سحری بیدار می‌شوند: «تاریخ سحرخوانی و رمضان خوانی به

جدول روزنامه ایران دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

جدول با دو شرح (یک جدول حل کرده و دیگری را با پاک کردن جواب حل کنید)

۸- نمایش تلویزیونی - از مظاهر طبیعی استان تهران در دل کوه‌های دماوند - نفس سوزناک
۹- اسب چابار - خلاص شده - نخته بلند و ضخیم
۱۰- قطعی برای کتاب - کاست صوتی - میان
۱۱- ضرب مشمیر - بیماری عفونی - بیه
۱۲- زیان عرب - منظره - خواهان
۱۳- مظهر سردی - فارسی آیفون - پیوستن - آزاد
۱۴- بیج شش گوش - زشتی و قبح - سبکی در شعر
۱۵- مارکتینگ - طلوع کردن

عمودی:
۱- قشربوست - کتاب «نیتان هریس» (۲۰۲۱)
۲- زبان‌ساختگی - کناره‌های دریا - جای بدون هوا
۳- قرمز کمربند - بزرگترین ورزشگاه جهان - پارچه لطیف - مخففه‌ها از

جدول ۱۵×۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

جدول ویژه شماره ۷۸۷۶

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

جدول سودوکو ۱۵×۱۵

جدول سودوکو ۱۵×۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

جدول خیلی سخت ۱۵×۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

جدول سودوکو شماره ۳۹۰۸

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵